

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o izvajanju knjižničnega nadomestila obsega:

- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (Uradni list RS, št. 42/04 z dne 23. 4. 2004),
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o izvajanju knjižničnega nadomestila (Uradni list RS, št. 14/09 z dne 20. 2. 2009),
- Pravilnik o spremembi Pravilnika o izvajanju knjižničnega nadomestila (Uradni list RS, št. 19/15 z dne 20. 3. 2015).

PRAVILNIK o izvajanju knjižničnega nadomestila

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik podrobneje ureja način določanja in postopke razdelitve sredstev iz naslova knjižničnega nadomestila. V ta namen podrobneje opredeljuje:

- namen izvajanja knjižničnega nadomestila,
- način določitve višine sredstev na proračunski postavki »knjižnično nadomestilo«,
- vrste knjižničnega gradiva, na katerega se nanaša izvajanje knjižničnega nadomestila,
- upravičence za prejem sredstev iz naslova knjižničnega nadomestila,
- nadzor nad izvajanjem knjižničnega nadomestila.

2. člen (namen)

Knjižnično nadomestilo je oblika podpore avtorjem knjižničnega gradiva, ki je predmet javnega posojanja v splošnih knjižnicah. Namen izvajanja knjižničnega nadomestila je spodbujati ustvarjalnost posameznikov na področjih kulture, na katerih se ustvarja knjižnično gradivo in ki so v javnem interesu. Knjižnično nadomestilo se izvaja v dveh oblikah:

- a) denarni prispevki živečim avtorjem knjižničnega gradiva za izposajo njihovih del,
- b) delovne štipendije za ustvarjalnost, ki so namenjene perspektivnim in vrhunskim avtorjem.

3. člen (višina sredstev)

Obseg sredstev knjižničnega nadomestila se določi z letnim državnim proračunom. Sredstva za izvajanje knjižničnega nadomestila se v okviru letnega državnega proračuna določijo najmanj v višini 25% glede na obseg sredstev, ki jih je država namenila splošnim knjižnicam za nakup knjižničnega gradiva v proračunskem obdobju, na katero se nanaša izvajanje knjižničnega nadomestila. Ta sredstva se razporedijo na proračunsko postavko »knjižnično nadomestilo«.

4. člen (vrste knjižničnega gradiva)

Knjižnično nadomestilo se nanaša izključno na izposojno knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah, ki imajo avtomatizirano izposojno v sistemu COBISS.SI in bibliografske zapise za knjižnično gradivo povezane z vzajemno bazo podatkov COBIB.SI.

Knjižnično nadomestilo se nanaša na izposojno naslednjega knjižnega gradiva:

- izvirne monografske publikacije,
- prevedene monografske publikacije.

Knjižnično nadomestilo se nanaša na naslednje vrste neknjižnega gradiva:

- avdio kasete in CD-plošče,
- video kasete in DVD-plošče.

Serijske publikacije in elektronsko gradivo niso predmet knjižničnega nadomestila.

5. člen (upravičenci)

Do knjižničnega nadomestila so upravičeni živeči avtorji kot fizične osebe, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali ustvarjajo v slovenščini. Do knjižničnega nadomestila so upravičeni naslednji avtorji:

a) za knjižno gradivo

- pisec besedila monografske publikacije,
- prevajalec besedila monografske publikacije,
- likovni ustvarjalec ali fotograf, če je pretežni (so)avtor monografske publikacije;

b) za neknjižno gradivo

- avtor glasbe,
- avtor besedila,
- režiser filma,
- avtor scenarija,
- direktor fotografije.

6. člen (deleži sredstev)

Sredstva na proračunski postavki »knjižnično nadomestilo« se za posamezno vrsto knjižničnega gradiva določajo po naslednjih deležih:

- avtorji izvirnih monografskih publikacij	60%
- prevajalci monografskih publikacij	20%
- ilustratorji in fotografi monografskih publikacij	15%
- avtorji glasbe, avtorji besedil, režiserji filmov, avtorji scenarijev in direktorji fotografije	5%

Sredstva, ki so namenjena posamezni vrsti knjižničnega gradiva, se v razmerju 50% : 50% namenijo denarnim prispevkom avtorjem in delovnim štipendijam za ustvarjalce.

7. člen (število izposojenih enot knjižničnega gradiva)

Število izposojenih enot za posamezno vrsto knjižničnega gradiva in kategorijo avtorstva po 6. členu tega pravilnika je seštevek vseh izposojenih enot tega gradiva. Če je v bibliografskem zapisu posamezne enote knjižničnega gradiva v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI evidentiranih več avtorjev iste kategorije, pripada posameznemu avtorju sorazmerni delež števila izposoj.

Posamezni avtor je upravičen do knjižničnega nadomestila, če skupno število izposoj knjižničnega gradiva, katerega avtor ali soavtor je, presega spodnjo mejo izposoj glede na naslednje kriterije:

	<i>zgornja meja</i>	<i>spodnja meja</i>
- avtorji izvirnih monografskih publikacij	20.000 + 20% nad 20.000	800
- prevajalci monografskih publikacij	50.000 + 20% nad 50.000	4.000
- ilustratorji in fotografi monografskih publikacij	20.000 + 20% nad 20.000	1.000
- avtorji na področju glasbe in filma	2.000 + 20% nad 2.000	300

8. člen **(izračun vrednosti knjižničnega nadomestila za posameznega avtorja)**

Vrednost denarnega prispevka za eno izposajo enote knjižničnega gradiva je količnik razpoložljivih sredstev za posamezno vrsto knjižničnega gradiva iz 4. člena, kategorijo avtorstva iz 6. člena in seštevek vseh izposoj avtorjev, kot jih opredeljuje 7. člen. Višina sredstev, do katerih je avtor upravičen, je zmnožek priznanih izposoj in vrednosti ene izposoje.

9. člen **(nakazovanje denarnih prispevkov avtorjem)**

IZUM pripravi izpise podatkov o številu izposoj knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v preteklem letu do konca januarja za vse avtorje, ki so upravičeni do knjižničnega nadomestila po tem pravilniku in so njihova imena vključena v normativno bazo podatkov CONOR.SI.

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije pripravi izračune, koliko sredstev se nameni posameznim vrstam knjižničnega gradiva ter koliko sredstev prejmejo posamezni avtorji. Javna agencija za knjigo Republike Slovenije na svoji spletni strani najkasneje 1. 3. vsako leto objavi podatke (ime in priimek avtorja, število izposoj njegovih del) o številu izposoj knjižničnega gradiva avtorjev, ki so upravičeni do denarnega prispevka, ter avtorje obvesti o tem, kolikšna višina sredstev jim pripada. Javna agencija za knjigo Republike Slovenije izvede nakazila avtorjem, ki so pred tem dolžni ministrstvu na podlagi prejetih obvestil dostaviti izpolnjene identifikacijske obrazce.

10. člen **(delovne štipendije in izvedba njihove dodelitve)**

Z delovnimi štipendijami iz 2. člena tega pravilnega se prednostno podpira tiste avtorje, ki nimajo pravice do denarnih prispevkov iz naslova knjižničnega nadomestila

oziroma so iz tega naslova deležni le manjših izplačil, a pomembno prispevajo k razvoju slovenske kulture.

Sredstva, namenjena delovnim štipendijam za avtorje neknjižnega gradiva, se v enakih deležih razporedijo med avtorje na področju glasbe in avtorje na področju filma.

Delovne štipendije se dodeljujejo za obdobje do največ 12 mesecev in imajo lahko več oblik: za vrhunske ustvarjalce, potovalne štipendije, štipendije za mlade perspektivne ustvarjalce ipd..

Knjižnično nadomestilo v obliki delovnih štipendij izvaja Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije izvaja knjižnično nadomestilo iz prejšnjega odstavka tako, da na podlagi ciljnega javnega razpisa, na katerem lahko sodelujejo stanovska društva, ki najmanj tri leta delujejo na področjih, ki so predmet knjižničnega nadomestila, izbere stanovska društva, ki bodo avtorjem podeljevala delovne štipendije.

Pri izboru stanovskih društev Javna agencija za knjigo Republike Slovenije upošteva z vidika ciljev kulturne politike naslednje kriterije:

- število članov društva,
- višino režijskih stroškov in
- kakovost predlaganega programa štipendiranja.

Pristojna strokovna komisija na Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije oceni kakovost predlaganega programa štipendiranja stanovskega društva, ki vključuje vsaj naslednje elemente:

- cilje štipendiranja,
- vrste štipendij in višino izplačil za posamezno vrsto štipendij,
- kategorije avtorjev, ki bodo upravičeni do delovnih štipendij,
- predvideno število avtorjev, ki bodo upravičeni do štipendije,
- postopek razpisa,
- pogoje za sodelovanje avtorjev na razpisih, pri čemer članstvo avtorja v stanovskem društvu ni pogoj in ne sme imeti vpliva na pridobitev štipendije,
- kriterije za dodeljevanje štipendij in merila za uporabo kriterijev,
- razmerje med prejemniki denarnih prispevkov iz točke a) 2. člena tega pravilnika in prejemniki delovnih štipendij.

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije z izbranim stanovskim društvom sklene pogodbo, s katero se uredi podeljevanje delovnih štipendij. V pogodbi se natančno opredeli:

- višina sredstev, namenjenih posameznim vrstam delovnih štipendij,
- vrste delovnih štipendij,
- postopek dodeljevanja delovnih štipendij,
- pogoji, kriteriji in uporaba kriterijev za dodeljevanje delovnih štipendij,
- višina režijskih stroškov za podeljevanje delovnih štipendij,
- pritožbeni postopek znotraj stanovskega društva.

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije sklene z izbranimi stanovskimi društvi pogodbe za obdobje največ treh let, pri čemer se obseg sredstev natančno določi za prvo leto, za naslednji dve leti pa se sklenejo ustrezni dodatki k pogodbam. Stanovska društva so dolžna izvesti pogodbene obveznosti najkasneje v treh mesecih po podpisu pogodb oziroma dodatkov k pogodbam.

V primeru, da razpis ne uspe, ga je Javna agencija za knjigo Republike Slovenije dolžna ponoviti v roku enega meseca. Če tudi ponovljeni razpis ne uspe, Javna agencija za knjigo Republike Slovenije sama izvede javni razpis za podelitev delovnih štipendij, in sicer s pomočjo pristojne strokovne komisije.

11. člen (nadzor)

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije opravi vsakoletno evalvacijo izvajanja knjižničnega nadomestila, inšpekcijski nadzor pa izvaja inšpektor za knjižničarstvo.

Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (Uradni list RS, št. [42/04](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»12. člen
(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati prvi dan po objavi v Uradnem listu RS.«.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o izvajanju knjižničnega nadomestila (Uradni list RS, št. [14/09](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembi Pravilnika o izvajanju knjižničnega nadomestila (Uradni list RS, št. [19/15](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.